

Samarbeid om nærings- og samfunnsutvikling

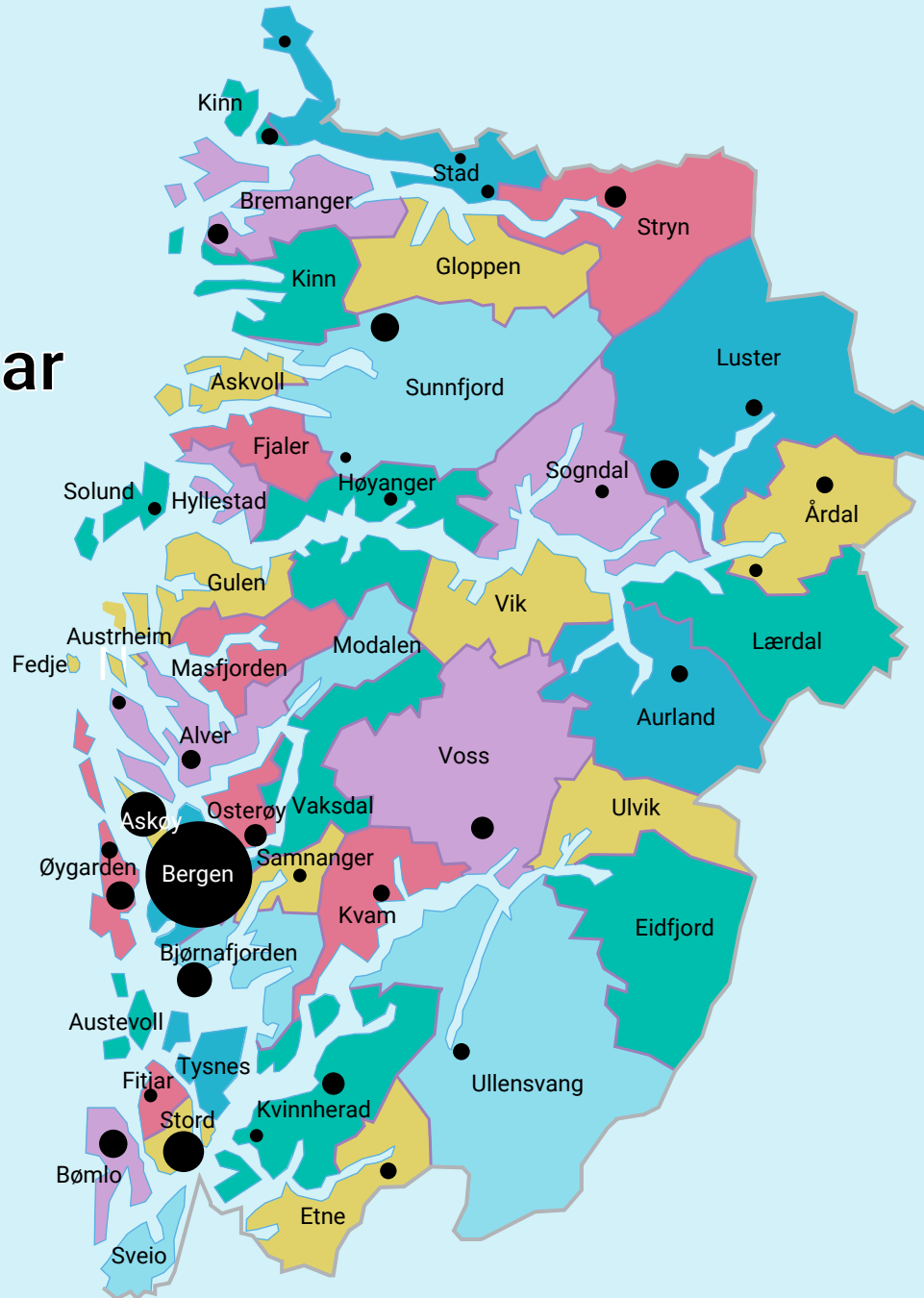
- Korleis sikre det gode samarbeidet
- Korleis kome dit vi ønskjer

Sognatinget 4.april 2022

Endre Høgalmen – seksjonssjef naturressursar, landbruk og reiseliv

Vestland
43 kommunar
632 000 innbyggjarar

All verdiskaping og næringsutvikling skjer i ein kommune!

Korleis kommunen og lokale «hjelparar» møter næringslivet er ofte avgjerande for å få til ønska utvikling!

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033

Berekraftig verdiskaping

Handlingsprogram

2022- 25

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling

Årsplan 2022

Mål og satsingar

Visjonen og hovudmålet er vedteken i Berekraftig verdiskaping. Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033 →

Planen har fire satsingar →

og mål for kvar satsing →

I handlingsprogrammet er det etablert delmål fram mot 2033 og strategiar for satsingane i perioden 2022-2025

Vestland er det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon

Grøn næringsutvikling

Eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp i 2030

Delmål 1 / Vestland har leiande posisjon internasjonalt i grønne verdikjeder

1. Sikre at fornybar energi, produsert i Vestland, vert distribuert og nytta til elektrifisering og dei store omstillingsprosjekta i regionen
2. Realisere heilskapeleg verdikjede med netto nullutslepp for transport i Vestland
3. Styrke innsatsen for å sikre nye, store, berekraftige industrietableringar til heile fylket
4. Nytte kompetansen frå prosessindustrien og subsea til å utvikle ei grøn mineralnæring og næringsutvikling med vekt på lokal verdiskaping
5. Samordne innsatsen innan havnæringane for å realisere Vestland som verdas leiiande havregion
6. Nytte store infrastrukturprosjekt til å skape innovasjon og regionale leveransmodellar
7. Utvikle hubar for grøn omstilling sentrert rundt eksisterande industri og trafikknutepunkt
8. Vurdere om det behov for nye tiltak eller ny organisering i lys av kunnskapsgrunnlaget frå Grøn region Vestland

Delmål 2 / Et innovativt og grønt næringsliv i heile fylket

1. Redusere dei største punktutsleppa til netto null
2. Realisere nullutsleppsløysingar i bygg- og anleggsnæringane
3. Bidra til grøn omstilling i matproduksjonen gjennom innovasjon knytt til teknologi og innsatsfaktorar
4. Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet
5. Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp

Areal til næringsutvikling

Rett areal til rett føremål til rett tid

Delmål 1 / Planlegging av næringsareal skjer effektivt, langsiktig og heilskapleg

1. Næringslivet blir tidleg involvert ved planlegging av næringsareal
2. Sikre heilskapleg og langsiktig arealplanlegging på tvers av kommunegrenser
3. Legge grunnlag for eit meir effektivt planarbeid og sikre oppdaterte arealplanar
4. Sikre at rekkefølgekrav ikkje legg urimelege hinder i vegen for å nytte eigna areal

Delmål 2 / Vestland har tilgang til nok eigna næringsareal som er basert på berekraftig bruk av naturressursar

1. Legge til rette for nok eigna areal til grøn omstilling og innovasjon i næringslivet
2. Sikre berekraftig bruk av naturressursar, biologisk mangfald og dyrka jord

Delmål 3 / Kommunane har god tilgang til kunnskaps- og datagrunnlag, kompetanse, nettverk og samarbeid i arbeidet med kommunal planlegging

1. Samle og gjere kunnskap til bruk i arealplanar og planstrategiar lett tilgjengeleg for kommunane
2. Auke kapasitet og kompetanse i planarbeidet

Kompetanseutvikling i arbeidslivet

Fleire arbeidstakarar med rett kompetanse

Delmål 1 / Vi har rett kompetanse i næringslivet og offentlig sektor

1. Utvikle og styrke utdanningstilbodet retta inn mot det grønne skiftet
2. Bygge tverrgåande kompetanse for framtida i alle utdanningsløp
3. Halde på nyutdanna kandidatar i fylket og sikre at kompetansen deira er relevant for arbeidslivet
4. Styrke karriererettleinga i grunntidninga
5. Ta i bruk karriererettleiing som verktøy i omstillingsprosessar

Delmål 2 / Det er god tilgang på arbeidskraft

1. Kartlegge og koordinere kompetansebehov som grunnlag for å dimensjonere utdanningstilbodet
2. Utgreie og pilotere løysningar for desentralisert og fleksibel utdanning
3. Mobilisere til auka bruk av etter- og vidareutdanning
4. Gjere overgangar og kombinasjonar av utdanningsløp meir fleksible
5. Gjere dei som står utanfor arbeidsmarknaden relevante for arbeidslivet
6. Rekruttere nye arbeidstakarar til fylket nasjonalt og internasjonalt

Delmål 3 / Vi har tett samarbeid om kompetanseutvikling

1. Etablere samarbeid om karriererettleiing på tvers av utdanningsnivå og sektorar
2. Tettere samarbeid mellom utdanningsinstitusjonar og arbeidslivet for å avdekke behov og tilrettelegge utdanningstilbodet
3. Påverke nasjonale styresmakter for å betre rammevilkåra for regional kompetansepolitikk

Innovative og inkluderande samfunn

Verdiskaping og nye grønne arbeidsplassar i heile fylket

Delmål 1 / Berekraftige bu- og arbeidsmarknadsregionar med like moglegheiter til å delta i verdiskaping

1. Jobbe for å gjere offentlege tenester meir tilgjengelege i heile fylket
2. Stimulere til auka bulyst gjennom å mobilisere til lokale initiativ og skape fleksible arbeidsplassar
3. Sikre god digital infrastruktur og -tenester i heile fylket
4. Samarbeid for å styrke kommunane som berekraftig utviklingsaktør
5. Ta i bruk ressursane i heile befolkninga

Delmål 2 / God innovasjonsinfrastruktur i heile fylket

1. Sjå regionale, nasjonale og internasjonale nettverk og verkemiddel for innovasjon og næringsutvikling i samanheng
2. Heilskapleg støtte til entreprenørar: Ein "koplingsboks" for gründerar og rådgjevarar
3. Felles innsats for å stimulere til forskning og forskingsbasert innovasjon

Innhold

Innleiing	3
1. Mål og satsingar	4
2. Oppdrag og tiltak på tvers	6
3. Grøn næringsutvikling	9
4. Areal til næringsutvikling	15
5. Kompetanseutvikling i arbeidslivet	19
6. Innovative og inkluderande samfunn	24
7. Samarbeid og forpliktande partnerskap	29
9. Resultat- og effektmåling	31
10. Innovasjonssystem og sentrale aktørar i Vestland	33

DELMÅL 2 Eit innovativt og grønt næringsliv i heile fylket (fortsetjing)

STRATEGIAR	TILTAK	DETTE SKAL VI GJERE	HOVUDANSVARLEG	OPPSTART	VARIGHEIT	ORGANISERING FOR GJENNOMFØRING
4 Auke konkurransekrafta i reiselivet gjennom berekraftig attraktivitet	1 Utvikle temaplan "reiseliv Vestland"	Arbeide fram plandokumentet som skal vedtakast i fylkestinget.	Fylkeskommune i samarbeid med partnerskapen og reiselivsnæringa	2022	2022	Anna
	2 Etablere større prosjekt om besøksforvaltning	Bygge fleirårig utviklingsprosjektet på grunnlaget som er lagt gjennom dei to forprosjekta "Ei rikare reise" og "Besøksforvaltning".	Fylkeskommunen i samarbeid med kommunane og reiselivsorganisasjonane.	2022	2022-2025	Prosjekt
	3 Utarbeide kunnskapsgrunnlag for betre organisasjonsstruktur i reiselivet	Gjennomføre kartlegging av utviklingsaktørar innan reiseliv	Fylkeskommunen	2022	2022	Enkeltstående initiativ
	4 Utvikle UNESCO-status som reiselivsprodukt	Samarbeid mellom fleire UNESCO-nettverk for å greie ut potensialet for å styrke UNESCO-status i utvikling av reiselivsprodukt.	Fylkeskommunen i samarbeid med UNESCO-nettverka og reiselivsaktørar	2022	2022-23	Prosjekt
5 Sirkulære prinsipp vert lagt til grunn for å redusere bruk av innsatsfaktorar og skape mindre avfall og utslepp	1 Styrke samhandling og kompetanse om sirkulærøkonomi og industriell symbiose	Det er mange initiativ på gong i fylket t.d. innan biodrivstoff, biokol og avfall frå land og sjø. Det er behov å styrke kompetansen og samhandling på området, mellom ulike aktørar og forvaltningsnivå.	Fylkeskommunen i samarbeid med IN	2022	2022-23	Prosjekt
	2 Starte opp eit strategisk arbeid med sirkulær massehandtering	Masse som pukk, grus og sand er byggeråstoff som må handterast meir berekraftig. Arbeidet må ta høgde for fleirnivåsamarbeid og syte for brei involvering og djup forankring i kommunane og i næringslivet.	Fylkeskommunen	2022	2022-23	Prosjekt
	3 Støtte opp om næringsretta tiltak forankra i fylket sin plaststrategi.	Lyse ut tilskot til plastrydding og førebygging av unødig bruk av plast og spreing av plast i Vestland	Fylkeskommunen	2022	2022	Enkeltstående initiativ

Grøn region Vestland

Fire regionale rapporter

Indre Vestland

Fjordane

Bergensregionen

Sunnhordland

Hovedrapport «Vestlandsporteføljen»

- Grøn region Vestland er eit felles kunnskapsgrunnlag for å få betre oversikt over grønne innovasjonsprosjekt som allereie er på gang i fylket vårt, og kor vi må konsentrere innsatsen vår for at den skal ha størst effekt.
- Prosjektet eit samarbeid mellom Vestland fylkeskommune og Innovasjon Noreg på vegne av eit breitt partnerskap i Næringsforum Vestland.
- I tett dialog med regionråd, næringsråd og kommunar har vi kartlagt meir enn 250 grønne innovasjonsprosjekt og vore i dialog med hundrevis av næringslivsaktørar.

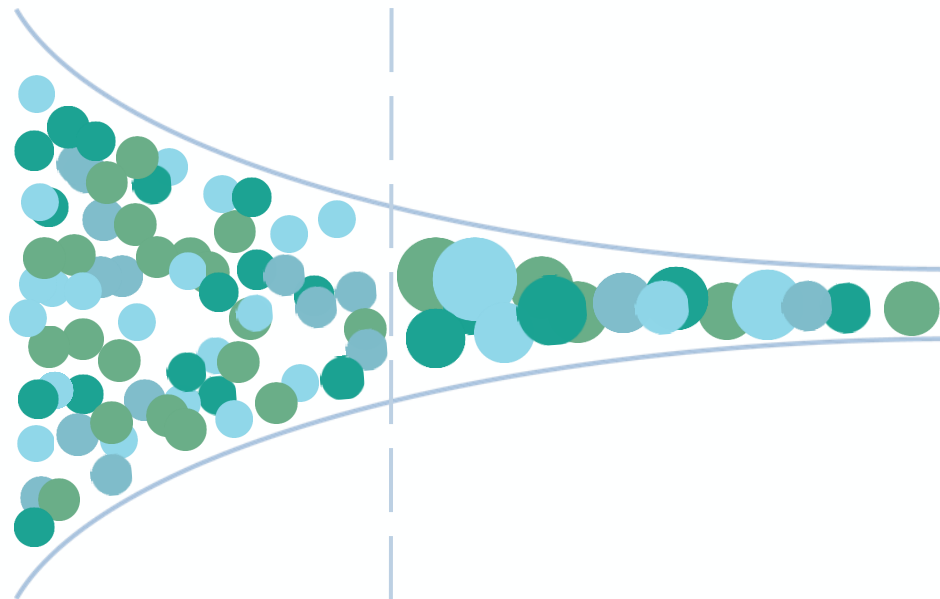
~ 400
involverte aktører

~ 200
deltakere på workshops og
innspillsmøter

~ 250+
identifiserte prosjekter

Takk til alle næringsaktører og partnerskapet som har vært involverte i dette samarbeidsprosjektet.

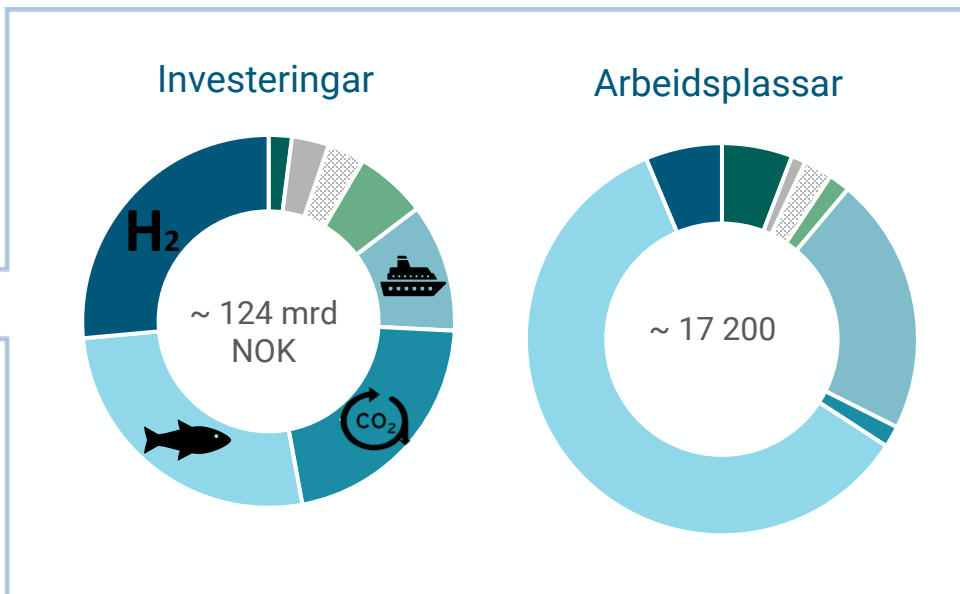
Over 250 identifiserte prosjekt gir grunnlag for 16 strategiske grønne hubar med stort potensiale for auka eksport og kutt i utslepp

Investeringsbehov og arbeidsplassar i dei 250+ innovasjonsprosjekta:

- ~ 22 000
- ~ 134 mrd NOK

Investeringsbehov og potensielle arbeidsplassar i dei 16 grønne hubane

- Bioøkonomi
- Havvind
- Anna/Div.
- Grøne metall
- Grøn skipsfat
- CCU og CCS
- Sjømat/havbruk
- Hydrogen

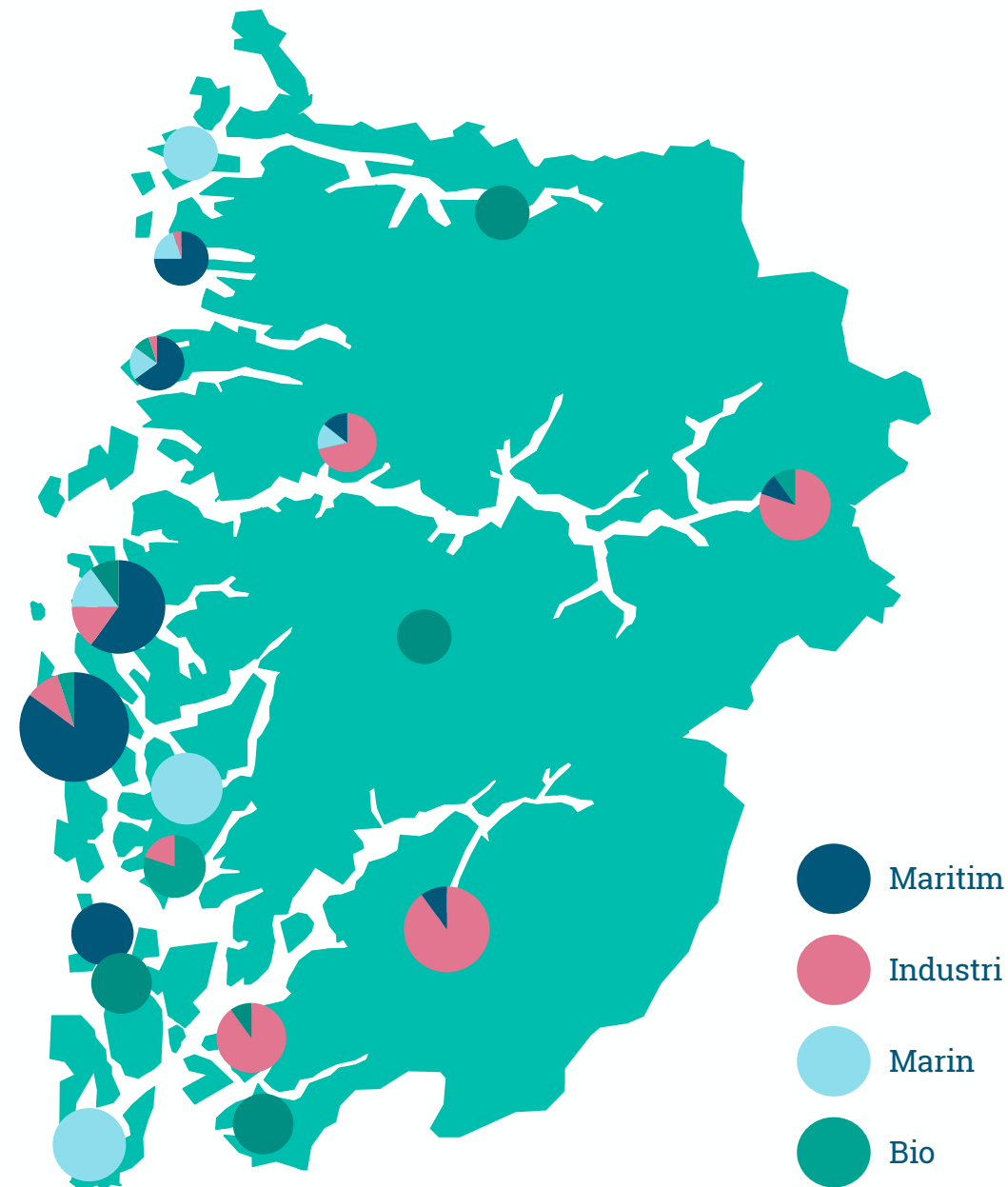
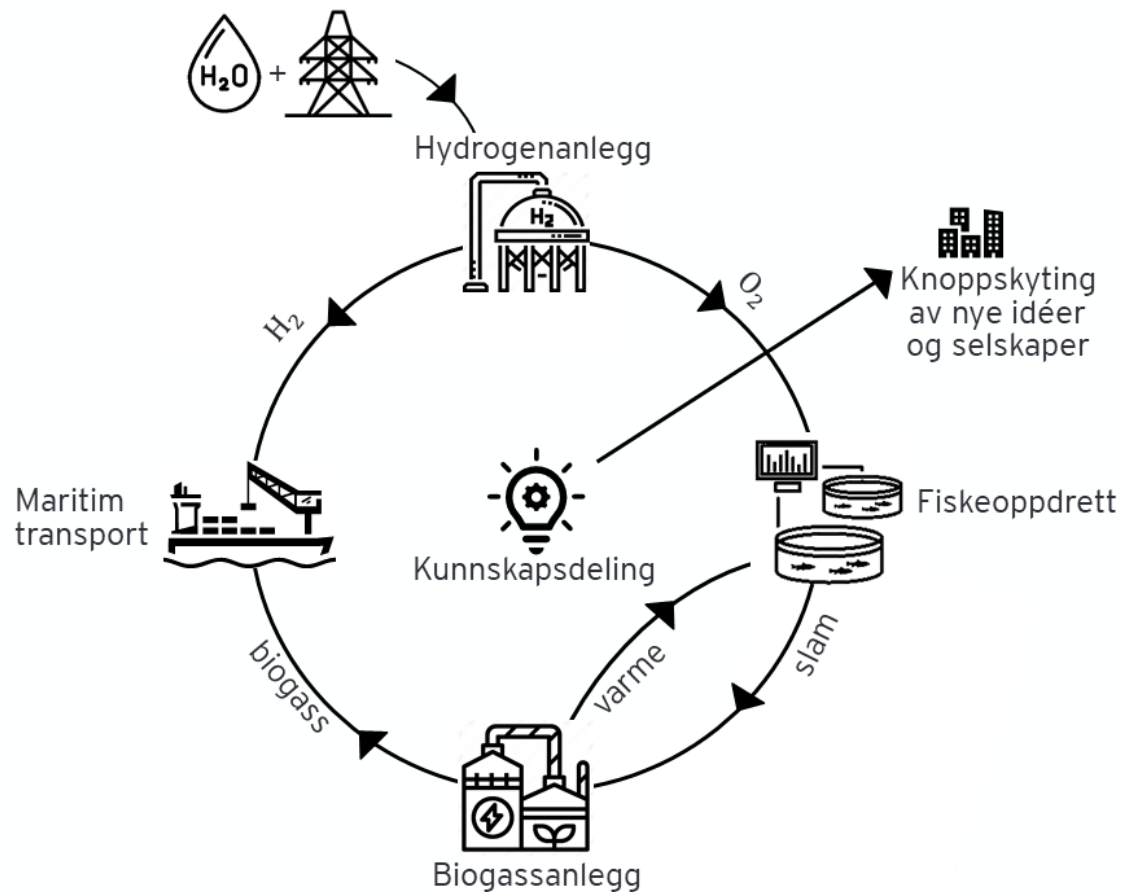
I tillegg kjem investeringar på opp mot 100 mrd NOK i hydrogen/CCS som ikkje er stedfesta, men som Vestland kan få ein betydeleg del av.

Dei 16 strategiske grøne hubane er:

Kjelde: Innhald og figurar er tilpassa frå rapporten «Vestlandsporteføljen 2021» av EY, tilgj. frå <https://bit.ly/3zO9Mvv>.

Industriell symbiose og felles infrastruktur er nøkkelen for å lukkast i hubane

Kjelde: Innhold og figurar er tilpassa frå rapporten «Vestlandsporteføljen 2021» av EY, tilgj. frå <https://bit.ly/3z09Mvv>.

Grøn region Vestland har identifisert fire kampar som vi må vinne om vi skal lukkast:

Bygge verdslaiende grøne huber gjennom industriell symbiose

Ta posisjonen som den globalt leiende havregionen

Bygge innovativ grøn infrastruktur

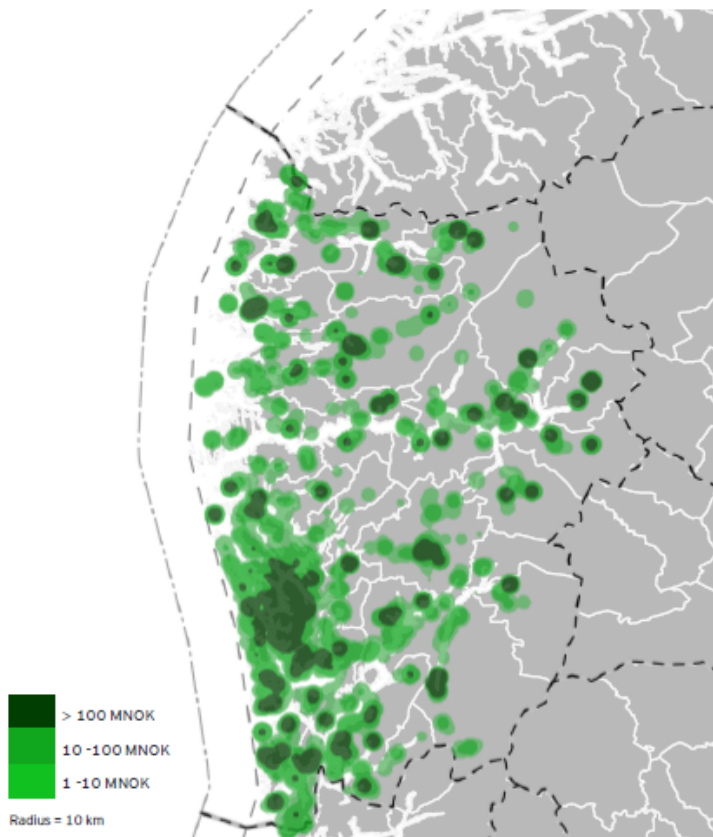

Auke tempoet gjennom prioritering og best samarbeidsrigg

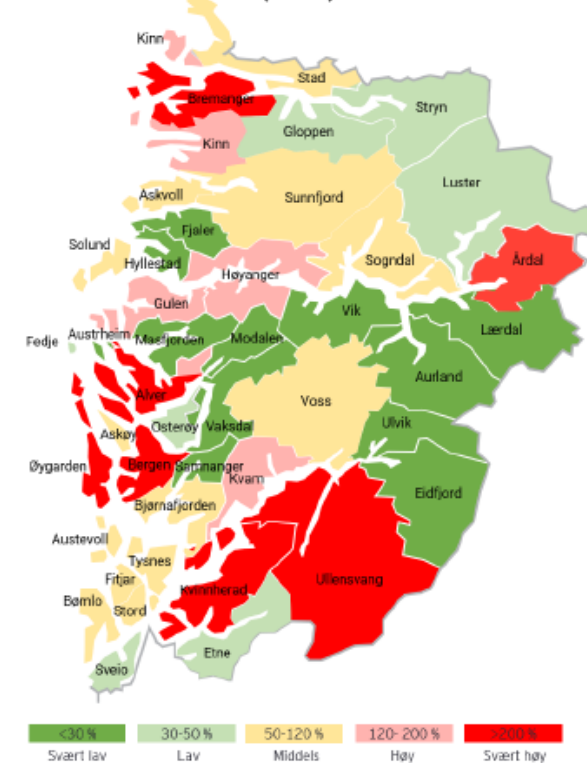
Det er en tydelig sammenheng mellom hvor verdiskapningen i dag er størst, hvor punktutslippene er og hvor transformasjonsbehovet er størst

Hvor skjer verdiskapningen?

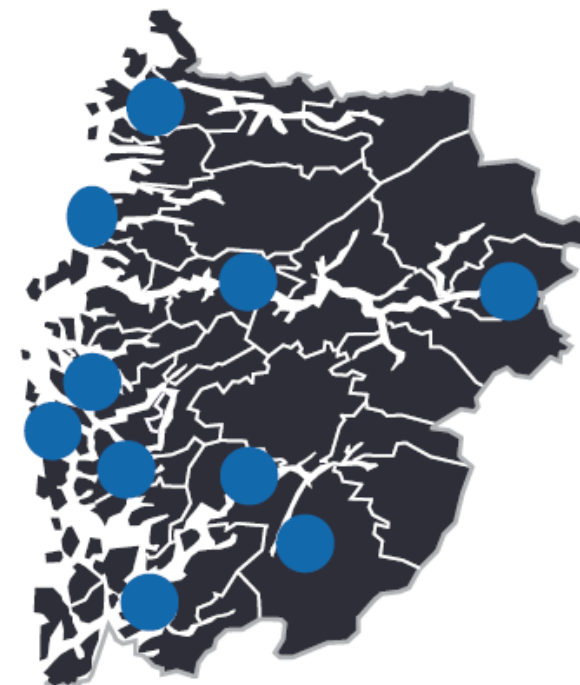

Hvor er utslippene størst?

Punktutslipp per kommune i Vestland sammenlignet med landsgjennomsnittet (99 714 tonn CO₂-ekv.) (2019)

Hvor er transformasjonsbehovet størst?

1 Sogn har 20 prosjekter som inngår i Grøn region

A

Knutepunkt Flåm

B

Sogn Frukt og Grønt

C

Årdal Teknologipark

D

G2Feed

E

FjordAlg

F

Hydro Årdal

G

Panghea-prosjektet

H

Bedriftsnettverk for sirkulær økonomi

I

Digital etikett

J

NTP

K

Campus Sogndal

L

ROCKETFARM
Rocketfarm

M

DigiSogn

N

Highsoft

O

Hydro Høyanger

P

GreEnergy

Q

Fjordpanel

R

Hjetland industripark

S

Vadheim akvapark

T

Ortnevik kveiteoppdrett

D Flåm - knutepunkt for grønn turisme i Indre Vestland

Sogn er et av Norges største ferie-/fritidsbaserte reisemål med 1.3 millioner gjestedøgn og 250 000 cruisepassasjerer i 2019. Sentralt i denne turismen er knutepunktet Flåm i Aurland kommune, hvor cruiseturister kobles sammen med noe av det vakreste Norge har å by på innen togreiser, turiststier og fjordcruise. Flåm har lenge vært en drivkraft knyttet til å sikre en bærekraftig reiselivssektor rigget for fremtiden. Et sentralt satsingsområde er landstrøm og Flåm fikk 27 millioner fra Enova til landstrøm i 2020. Disse midlene dekker rundt en tredjedel av totalkostnaden for landstrømmannlegg. Tilrettelegging av landstrøm gagnar både folkehelse og miljø i verdensarvfjordene, samtidig som det ivaretar det lokale verdiskapningsgrunnlaget. Landstrømprosjektet bidrar også til økt forsyningssikkerhet med 20 MW gjennom etablering av ny sjøkabel.

Landstrøm til cruiseskip

Istedenfor at cruiseskip ligger med svært forurensende motorer og aggregat på tomgang, sikrer landstrøm at cruiseskipene får strøm på en bærekraftig måte. Totalt forventes det at det årlige landstrømforbruket vil være i størrelsesorden 10 GWh. Landstrøm vil kraftig redusere utslippene fra cruisenæringen, som har fem ganger så høye utslipp som all annen norsk skipstrafikk samlet. I tillegg vil det redusere vibrasjoner og støy for lokalbefolkningen.

Landstrøm til andre aktører i knutepunktet

Etablering av landstrøm i Flåm er forventet å gi store ringvirkninger for andre turistrelaterte aktører, ved at ladehub med landstrøm til passasjerfartøy, RIB, busser og biler kan etableres. Totalt forventes det at landstrømforbruket til en slik ladehub vil være i størrelsesorden 16 GWh årlig. I dag tilbyr Flåm elektrisk fjordcruise, elbilutleie og ladepunkt til elbiler. Med økt krafttilførsel til bygden vil det trolig kunne tilbys guiding ved elektriske busser, utleiebåter og elsykler.

Økt kraft til industri

En økning i krafttilførselen kan være fordelaktig for ny og eksisterende industri. For eksempel kan håndverksbryggeriet Ægir få økt kraft til framtidige produksjonsutvidelser, og det kan lokke annen industri til området. Utnyttelse av kraft hele året er viktig, og den økte krafttilgangen muliggjør produksjon og forsyning av hydrogen for transport i Flåmsregionen. Flåm er i tillegg strategisk plassert i forhold til cruise, godstransport og kraftproduksjonslinjer.

Bærekraftig turisme

Med landstrøm og elektrisk transport av turister er det mulig for Flåm og omkringliggende områder å markedsføre seg som en bærekraftig turistdestinasjon. «Slow travel» med lave utslipp og påvirkning på naturen i minst mulig grad er sannsynlig å bli mer populært fremover. Dette kan kombineres med allerede eksisterende lokale, økologiske håndverksbedrifter.

201 mNOK

forventet CAPEX*

11 000 tonn CO₂

forventet utslippskutt

*81 mNOK til landstrøm og 120 mNOK til ladehub

Barrierer som må forseres for at grønt knutepunkt skal realiseres:

Realisering av ladehub og hydrogenproduksjon vil avhenge av om prosjektene kvalifiserer for Enova-støtte.

Flåm har stor sesongvariasjon, og lønnsomheten vil økes ved økt helårsbruk av landstrømmanlegget

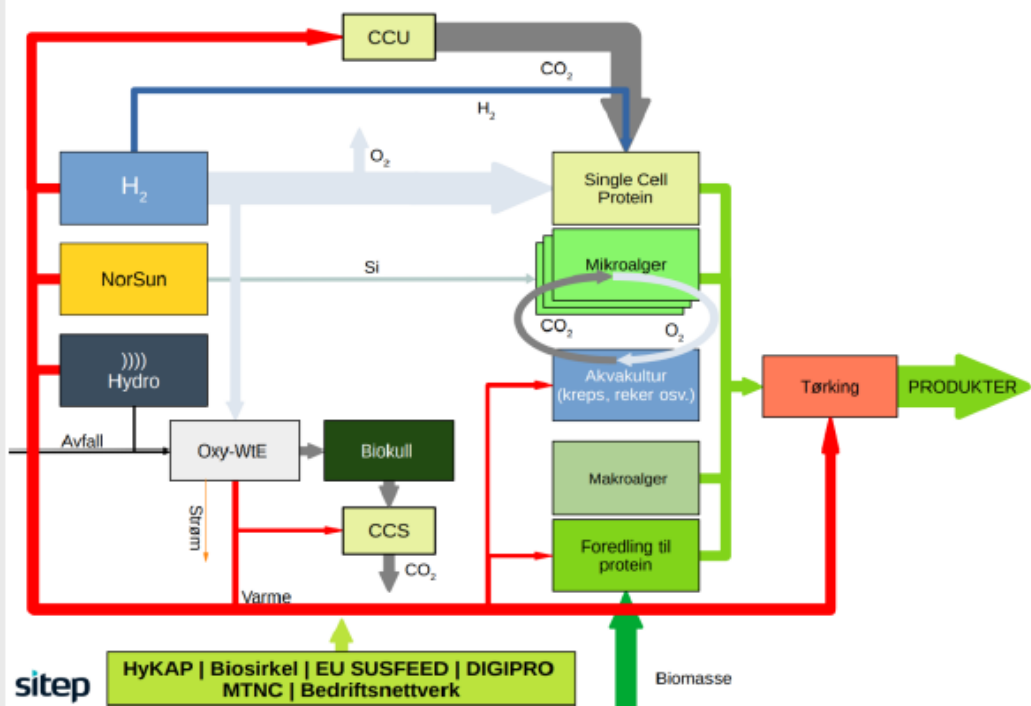

De regulatoriske kravene om nullutslipp i verdensarvfjordene fra 2026 kan bli utførende å møte for innseilende skip til Flåm

E Årdal Teknologipark - klynge rigget for fremtidens industri

Årdal er en industrikommune, hvor aluminiumsproduksjonen til Hydro har vært hjørnesteinsbedriften siden 1947. Gjennom fornybar vannkraft og sterke teknologimiljø med prosesskunnskap produseres aluminium og silisiumswafere med blant de laveste energi- og CO₂ avtrykkene i verden. De siste årene har flere industriaktører i Årdal begynt å utnytte synergier fra Hydro, og blitt uavhengig av leveranser til Hydro. Det sterke fokuset på digitalisering, automatisering og robotisering i tillegg til sirkularitet- og bærekraftsynergier plasserer Årdal Teknologipark i en unik posisjon knyttet til kompetanse, samarbeid og innovasjon.

Resirkulering av metall

Årdal metallverk har fokus på minimalisering av avfall og resirkulerer 70 % internt. I tillegg jobber Hydro aktivt med å resirkulere returmetall fra sluttbrukere som kan brukes på fabrikkene i Norge, som ytterligere styrker posisjonen på primærmetall og gir en fordel mot konkurrenten, da lavutslippsaluminium er svært ettertraktet av internasjonale kunder.

Grønn hydrogen til lokal industri

Tilgang på fornybar kraft og vann gjør hydrogenproduksjon i Årdal attraktivt, og det arbeides med å erstatte fossile gasser fra produksjonen med grønt Hydrogen for å redusere CO₂-utslipp. Restproduktene fra hydrogen-produksjon, oksygen og varme, er videre tenkt som innsatsfaktor i verdens første pilot-forbrenningsanlegg med oksygen fra hydrogenproduksjon (oxy-fuel). Når oksygen brukes i stedet for luft vil avgassen bestå av 95 % CO₂+ varme. Denne CO₂-en kan enten inngå i sirkulærprosesser med f.eks. alger, eller bli komprimert og lagret uten kostbare fangstanlegg (DAC).

Fremtidige kilder til mat, dyrefôr og kosttilskudd

Restproduktene CO₂, O₂ og varme fra hydrogenproduksjon bør benyttes som råvarer i andre prosesser. Alternativ som Årdal Teknologipark vurderer er å utnytte single-cell-proteinproduksjon, reker, eller andre hurtigvoksende mat/føringredienser basert på ren, fornybar energi.

Tørring gjennom bruk av spillvarme

Restvarmen fra hydrogenproduksjon, oksygenforbrenning, samt Hydros og NorSuns aktiviteter kan brukes til flere tørkeprosesser fra ulike aktører som produserer ulike typer biomasser eller som kan utnytte marine biomasser. Både bioråolje og biokull er potensielle produkter som kan produseres av biomasse og varme.

Digitalisering og effektivisering

Årdal sin satsing på digitalisering og automatisering springer ut av blant annet bruk av Hydros digitale tvillinger. Dette innebærer å lage digitale modeller av produksjonsprosesser for optimalisering og forbedret effektivitet. Utvikling av digitale tvillinger vil bli enda viktigere i fremtiden og gi Årdal et konkurransefortrinn da dette kan brukes i de fleste prosesser og industrier. Dette blir viktig for å sikre at den grønne omstillingen også er økonomisk bærekraftig.

4-8 mrdNOK

forventet CAPEX

300-500

antall arbeidsplasser

Barrierer som må forseres for at klyngen i Årdal skal realiseres:

Kompetansetilgang gjennom rekruttering av nye medarbeidere, og videreutdanning av arbeidstakere som kan ta del av de nye verdikjedene

Tilgang på risikokapital til tidlige faseprosjekter i de nye verdikjedene

Tettere samarbeid mellom bedriftene, industriområder i Vestland, forskningsinstitusjoner og virkemiddelapparatet

F Sogndal - smartbygda

Sogndal kommune er regionsenteret i Sogn og har over tid bygget seg opp til bli et knutepunkt for utdanning, forskning, offentlig sektor og næringsliv for Indre Vest har blant annet medført at kommunens innbyggertall på 12 000 er i stadig vekst, i motsetningen til trenden i resten av regionen. Til tross for at Sogndal ofte er mes som «saftbygda» gjennom Norges største saft- og syltetøyproduksjon på Lerum, har det vært en betydelig satsing på utdanning, innovasjon og digitalisering de sen

CAMPUS SOGNDAL

1,5 mrdNOK

forventet CAPEX 2021-2026

250-300

forventet nye arbeidsplasser
2021-2026

Smart bygd

Sogndal har et mål om å bli første smartbygden i Norge. Dette innebærer digital infrastru dataproduserte tvillinger av bygningsmasse i sanntid, hvor man kan undersøke ulike effektivitetsforbedringer. Smarte bygg er viktig for arealeffektivisering, kostnadsbesparin reduksjon av utslipp. Med 5G og «Internet of Things (IoT)» på vei vil en felles satsing i So skape fremtidige bedrifter og arbeidsplasser.

Innovasjon

Sogndal har over tid utviklet seg til å bli et knutepunkt for innovasjon. Med Innovasjon No Vestlandforskning, Kunnskapsparken og utdanningsretninger samlet på Campus Sognda mulig å høste synergier gjennom samarbeid. Denne innovasjonen kan også utnyttes av ar industriaktører i regionen. For eksempel har Sogndal-baserte Rocketfarm tatt robot- og teknologiverden med storm.

Utdanning

Høgskulen på Vestlandet er kommunens største arbeidsgiver, og tilbyr utdanningsretning annet datateknologi, og ulike lærerutdanninger til 2 300 studenter. I tillegg tilbys det ette videreutdanning. Denne kunnskapshevingen er viktig og det vil være nødvendig å utnytte Sogndal. Tusenvis av studenter ved campusen er nødvendig for å redusere fallende befol redusere manglende kompetanse hos store prosjekter i hele regionen.

Digitalisering av offentlig sektor

Sogndal er også sentral i digitalisering av offentlig sektor, hvor det er stort potensiale. Digitaliseringsdirektoratet er plassert i Sogndal, og det er stort potensiale knyttet til stør digitaliseringsprosjekter i offentlig sektor, f.eks. at Sogndal bygger kontorfellesskap som arbeidslivet post-covid. Det er ikke lenger nødvendig å sitte på samme kontor i samme by betyr at det er mulig å ta med jobben til Sogndal.

Barrierer som må forseres for at Smartbygden skal realiseres:

Sogndal har overskuddstrøm som sendes ut av bygden, men som representerer et potensial for lokal næringsutvikling

Sogndal har begrenset tilgjengelig areal, b industriområder og til husholdninger, og er knapphetsgode og en barriere for nye næringsetableringer i området

G Sirkulære Høyanger - store muligheter i etablert industriby

Hjetland Næringspark i Høyanger er et 22 000 m² industrikompleks i utkanten av Høyanger sentrum som er godt egnet til ulike typer industri- og næringsaktivitet. Næringsparken har fleksible produksjonslokaler, verksted og administrasjonslokaler. I tillegg er det store uteareal, smelte- og holdeovner, LNG-tilkobling samt en ISP-Høyanger sentrum. Målet med næringsparken er å satse på sirkulærøkonomiske prosessindustrier, som bygger på kommunens stolte industritradisjon, med et lokalt miljø som har infrastruktur, kompetanse og kultur for å drive store industrioperasjoner. Disse initiativene blir også viktig for å realisere prosjektene ved Leira og Vadheim næringspark.

Høyanger HNU
Næringsutvikling AS

GreEnergy AS

Hydro

fjordpanel

~1 mrdNOK
forventet CAPEX

156
antall arbeidsplasser

Sirkulære metallprosesser

Hydros produksjon i Høyanger har som mål å øke andelen resirkulert aluminium i produksjonen, redusere kostnader og fotavtrykk. Skrapaluminium vil sendes til Høyanger i etablerte transportmidler. Hydro vil bruke lokaler i Hjetland Næringspark til omsmelting, sortering og oppbevaring som videre vil inngå i Hydros produksjonsprosess. I tillegg planlegges et metallurgisk gjenvinningsanlegg i Nystaranlegget ved Leira Næringspark. GreEnergy skal prosessere kullaluminiumsproduksjonen for å lukke resirkuleringsløyfen. Katodeavfall fra aluminiumsproduksjonen ved hjelp av fornybar kraft, laget om til kobber som selges i markedet. GreEnergy utarbeider plattformer som bidrar til reduserte miljøkonsekvenser knyttet til bl.a. transport, avfall, og CO₂-utslipp.

Materiale til lavvekt-konstruksjoner

FjordPanel utvikler en ikke-brennbar FRM-panel som er brannsikker, lett, lyddempende og korrrosjonsresistent. FjordPanel leverer allerede mye til maritim industri, bl.a. til Brødrene Aa. Panelene blir også brukt i konstruksjon av fly, tog og bygninger. FjordPanel vil nå etablere produksjon i Hjetland Næringspark, og vil bl.a. kunne nyttiggjøre overskuddsvarme i tørkeprosessen.

Blå og grønn hydrogen

Det planlegges å fase ut LNG på metallverket i Høyanger og Resirkuleringsanlegget i Hjetland Industripark for blå og/eller grønn hydrogen. Hydrogen skal leveres til maritim næringstransport og industri. Det er strategisk lurt for det nye RAS-anlegget i Vadheim næringspark, som kan dra nytte av oksygenproduksjonen. De store mengdene fornybar energi i Høyanger planlegges også å brukes til å produsere grønn hydrogen fra pyrolyse av blant annet plast/karbonfiber fra vindmølleblader og produksjon av biokull og OEM fra pyrolyse av GROT og trevirke.

Datalagring

Den store mengden tilgjengelig kraft kan også brukes som innsatsfaktor i etableringen av datacenter. Til tross for at datacenter ofte er regnet som lite arbeidsintensiv, er det naturlig å forvente at vedlikehold og service kan generere arbeidsplasser og verdiskapning samtidig viktig å fokusere på å forlenge verdikjeden ved utnyttelse av spillvarme, samt høy kapasitet for strømtilførselen.

Barrierer som må forseres for at sirkulære Høyanger skal realiseres:

Det blir nødvendig å bygge ut nettkapasiteten om planlagte prosjekter skal kunne realiseres

Kompetansetilgang gjennom rekruttering av nye medarbeidere, og videreutdanning av arbeidstakere som kan ta del av de nye verdikjedene

Tettere samarbeid mellom bedrifter, forskningsinstitutter og virkemiddelmyndigheter

gent fjordlandskap trekker både nasjonale og internasjonale besøkende

Naturen legger til rette for aktivitetsbasert turisme

Fruktproduksjonen i Hardanger gir vakkert kulturlandskap og lokale mat- og drikkeopplevelser

Indre Vestland har også en sterk posisjon innen bærekraftig reiseliv

ilrettelegging er Trolltunga en svært populær destinasjon, sommer som vinter

Gondolen på Voss er den største gondolbanen i Nord-Europa, og tar deg fra toget til fjells på ni minutter

Flåmsbanen er en av Norges mest populære turistattraksjoner

Utfordringer som må løses

Lavutslippsturisten behøver
helhetlige transportløsninger

For mye av dagens turisme er dagsturister eller turister med én overnatting, ofte i store grupper, og som legger igjen lite penger

Mye av turismen i Indre Vestland er sesongbasert og det er stort potensial i å utvide tjenestetilbudene i de «rolige» periodene

Det er for mange aktører lav lønnsomhet i bransjen, og turistene legger igjen for lite penger i lokale aktiviteter og matopplevelser

Hver hub har en portefølje av utviklingsprosjekter. De 16 prioriterte hubene i Vestlandsporteføljen er:

Maritim

Hjeltefjordbassenget

12 prosjekter

1000

1000

Hjeltefjordbassenget

Fensfjordbassenget

10 prosjekter

1000

1000

Fensfjordbassenget

Maritim teknologiklynge

10 prosjekter

1000

1000

Maritim teknologiklynge

Norges grønne Skipsverft

10 prosjekter

1000

1000

Fjord Base

Energiparken Lutelandet

10 prosjekter

1000

1000

Lutelandet

Industriell

Hardanger Hub

10 prosjekter

1000

1000

Hardanger Hub

Årdal teknologipark

10 prosjekter

1000

1000

Årdal teknologipark

Sirkulære Høyanger

10 prosjekter

1000

1000

Sirkulære Høyanger

Grøn Næringspark Kvinnherad

10 prosjekter

1000

1000

Grøn Næringspark Kvinnherad

Bio

Scorfyjordbrensel

10 prosjekter

1000

1000

Bio-Gloppen

Bio-Voss

10 prosjekter

1000

1000

Bio-Voss

Bio-Bergen

10 prosjekter

1000

1000

Bio-Bergen

Bio-Sunnhordland

10 prosjekter

1000

1000

Bio-Sunnhordland

Marin

Havbyen Bergen

10 prosjekter

1000

1000

Havbyen Bergen

Havregionen Fjordane

10 prosjekter

1000

1000

Havregionen Fjordane

Havregionen Sunnhordland

10 prosjekter

1000

1000

Havregionen Sunnhordland

Indre Vestland har klynger og kompetansemiljø som støtter utvikling og fremtidens næringsliv

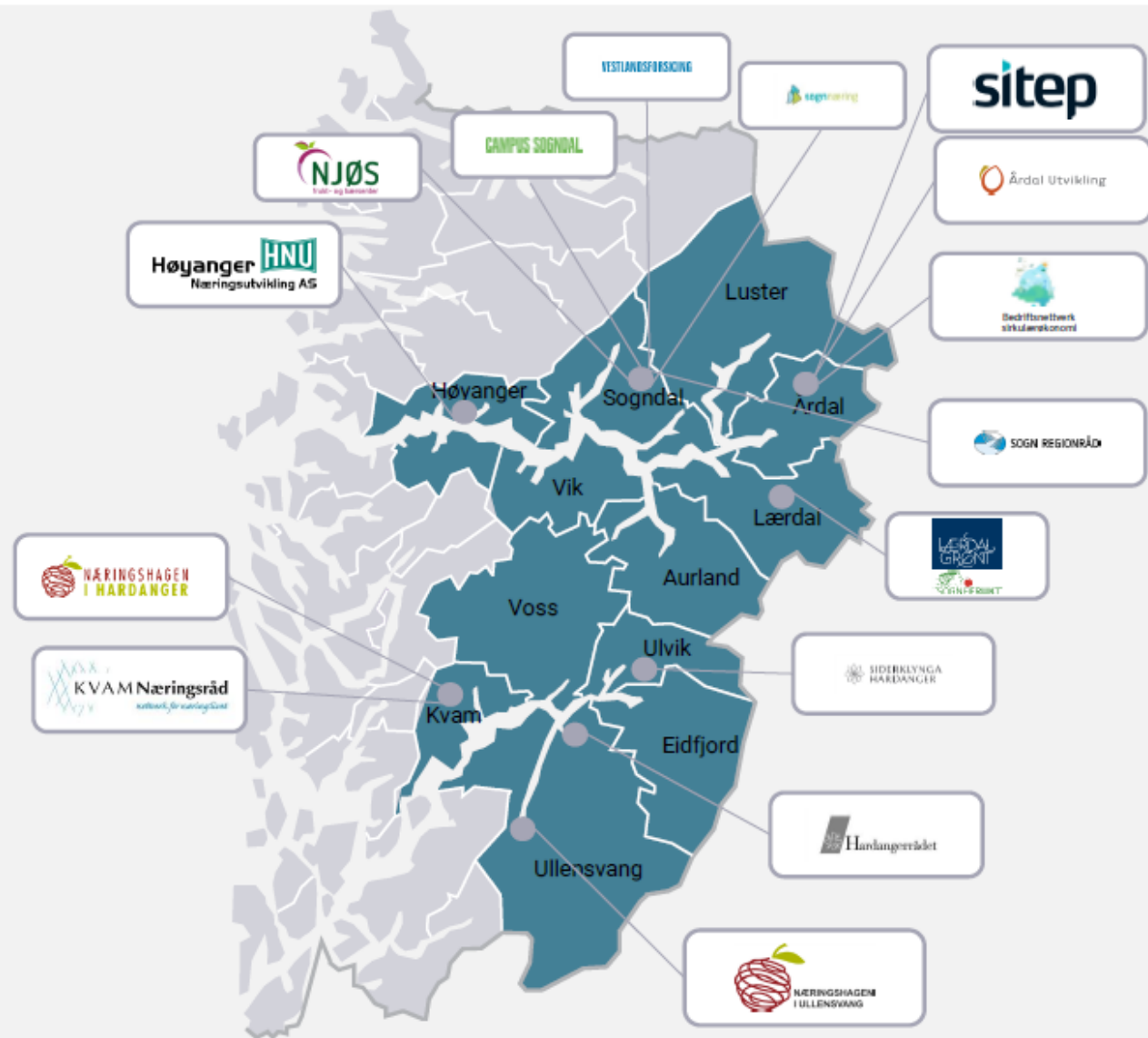
Indre Vestland har flere klynger og næringsråd som fungerer som brobygger mellom SMBer og innovasjonsmiljøer. Regionen har likevel en vei å gå for å tette kunnskapsgapet til SMBene.

Potensialet for kompetansedeling og samarbeid er stort gjennom aktive regionråd, klynger og næringsutviklingsselskaper som bidrar til omstilling og nyskaping.

Indre Vestland er episenter for frukt- og siderproduksjon i Norge, hvor blant annet Siderklynga Hardanger og Sogn frukt og grønt SA er viktige regionale klynger som stimulerer til økt volum og FoU på nasjonalt basis.

Kompetanseløft for det grønne skiftet

- Kompetanseløft t.d. innan industriell symbiose og industri 4.0 (AI, automatisering)
  - Nye utdanningar (både ordinære og EVU)
  - Spisse innhaldet i eksisterande utdanningar
  - Tverrgående tema i alle utdanningar
- Byggje kapasitet – forskning og utdanning
- Omsette kunnskap og kompetanse

Verktøy og verkemiddel

For å nå måla i planen må vi ha verktøy og verkemiddel, som er dynamiske og basert på behov. Når det skal lagast årsplanar er val av verkemiddel sentralt.

Vi har identifisert ulike typar:

- økonomiske
- politiske
- forvaltningsmessige
- juridiske
- samhandling og møteplassar
- forskning/kunnskap/FoU
- internasjonalt samarbeid

4.Hovudutval for næring godkjenner utlysning av 31 676 912 kr. i tilskotsmidlar etter slik fordeling og vedtaksfullmakt:

a.20 076 912 kr. til Tilretteleggande tiltak for berekraftig verdiskaping i Vestland.

Hovudutval for næring gjer vedtak om tildeling.

b.4 000 000 kr. til Etablering og vidareutvikling av grønne hubar for industriell symbiose.

Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere fortløpande administrative vedtak.

c.1 000 000 kr. til Utvikling av større samarbeidssøknader til nasjonale og internasjonale ordningar.

Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere fortløpande vedtak.

d.6 600 000 kr. til Tilskot til ladeinfrastruktur for elbil med slik fordeling og vedtaksfullmakt:

i.4 500 000 kr.: hurtiglading langs veg. Hovudutval for næring gjer vedtak om tildeling.

ii.1 200 000 kr.: normalladar ved reiselivsdestinasjonar. Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere vedtak.

iii.500 000 kr.: ladeinfrastruktur for fiskerihamner. Hovudutval for næring gjer vedtak om tildeling.

iv.800 000 kr.: heimeladarar for taxi. Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere vedtak.

Startside → Nærings- og samfunnsutvikling → Tilskot til innovasjon og næringsutvikling

Tilskot til berekraftig verdiskaping

Vi lyser ut inntil 20 millionar kroner til tilretteleggjande tiltak for berekraftig verdiskaping i fylket, med prioriterte satsingar innan grøn næringsutvikling og kompetanseutvikling i arbeidslivet.

Midlane skal til bidra til at Vestland blir det leiande verdiskapingsfylket basert på berekraftig bruk av naturressursar, grøn næringsutvikling og innovasjon.

Prioriterte satsingsområde i 2022

Prosjekta skal bidra til å realisere mål og strategiar i Handlingsprogram 2022-2025 for Berekraftig verdiskaping - regional plan for innovasjon og næringsutvikling. Sjå lenke til plandokumenta på høgre side.

Tema for utlysinga er knytt til to av satsingsområda i Handlingsprogram 2022-2025 Berekraftig verdiskaping: Grøn næringsutvikling og Kompetanseutvikling i arbeidslivet.

Det er utarbeida vurderingskriterier for prioritering mellom søknader som gjeld begge satsingsområda.

Grøn næringsutvikling

Målet for satsinga er eit næringsliv i Vestland med netto nullutslepp 2030, med

Søk her

Søknadsfrist er 10. mai 2022. Vi tek sikte på at hovudutval for næring vedtek kva prosjekt som får støtte i møte 31. august.

Søk om tilskot her

Berekraftig verdiskaping - Regional plan for innovasjon og næringsutvikling med handlingsprogram 2022-2025

Verdt å nemne som døme på samarbeid opp mot kommunane – blant mange innsatsområde som vi arbeider med

- LivogLyst
- Gnist
- Utviklings- og omstillingsarbeid i utvalde kommunar
- Nettverk for industrikommunar med sams utfordringsbilde
- Nærings- og utviklingsfond for utsette område
- Kommunesamlingar
- Innspel til kommunale planar
- Forregion kommunar
- Breiband
- Samarbeid innan reiseliv og besøksforvaltning
- Landbruksinnsats og samarbeid opp mot kommunane

LivOGLyst for lokalsamfunnsutvikling

LivOGLyst-programmet er eit samarbeid mellom Vestland fylkeskommune, Statsforvaltaren i Vestland og Innovasjon Norge Vestland

Mål med programmet er å styrke lokalsamfunnet i brei forstand, med omsyn til lokal identitet, bulyst og lokalt næringsliv

LivOGLyst for lokalsamfunnsutvikling

- LivOGLyst-prosjekta får støtte i ein prosjektperiode på 1 – 4 år
- Brei mobilisering av innbyggjarar er ein kontinuerlig og gjentakande aktivitet
- Lokalsamfunn i bymiljø, distrikt og større bygdemiljø er velkomne til å søkje programmet. Vi tilbyr:
  - Økonomisk støtte
  - Nettverk og kompetanseheving
  - Rettleiing
  - Det er ein føresetnad at prosjektet har ein kontaktperson i kommunen. For treårige prosjekt skal kommunen bidra med kr 90 000

Meir informasjon: www.vestlandfylke.no/livoglyst

LivOGLyst-forprosjekt (eittårige prosjekt) i 2022

Tittel	Prosjekteigar	Kommune
SÅ Forprosjekt Ølve og Hatlestrand	Ølve og Hatlestrand Bygdautvikling	Kvinnherad
LivOGLyst Sørbøvåg	Øen Grendalag	Hyllestad
Utvikling av Svortland mot 2030	Svortland Krinslag	Bømlo
Milde og Hjellestad - hva ønsker vi i fremtiden?	Milde og Hjellestad Grendalag	Bergen
Ålfoten LivOGLyst	Ålfoten Grendeutval	Bremanger
Viksdalen 2025	Viksdalen nærmiljøråd	Sunnfjord
LivOGLyst forprosjekt Årdalstangen	Årdal i Sogn Røde Kors	Årdal
Eikefjord LivOGLyst	Eikefjord grendalag	Kinn

Aktive LivOGLyst-hovudprosjekt (3-årige prosjekt)

Oppstartsår	Tittel	Prosjekteigar	Kommune
2022	FleirSam	Samnanger lokalsamfunnsforeining	Samnanger
2022	Bulyst i Bøfjorden	Leirvik grendalag	Hyllestad
2022	Oppvekst, tilhørighet og samhold på Folles	Follese kultursenter	Askøy
2021	LivOGLyst i Bergsdalen	Bergsdalen bygdelag	Vaksdal
2021	Hyllestad sentrum hovudprosjekt	Hyllestad grendalag	Hyllestad
2021	Vevring Vidare	Vevring grendalag	Sunnfjord
2021	Rubbestadneset mot 2030	Rubbestadneset grendautval	Bømlo
2020	Gode møtestader - Dåfjorden 2.0	Dåfjord næringsforum	Fitjar
2020	LivOGLyst i Øystese	Øystese næringslag	Kvam
2020	LivOGLyst i Stamnes	Stamnes idrettslag	Vaksdal
2019	Bærekraftig bygdeutvikling på Langevåg	Langevåg utvikling	Bømlo
2019	LivOGLyst Hjelmås	Bygdelaget 5915	Alver
2016	Nytt liv i hamna - Fedje LivOGLyst	Fedje næringsråd	Fedje

Nettverkssamling med LivOGLyst på Hjelmås 11. – 12. mars

Tema: «Å få alle med»

Gnist – eit innovasjonsprogram for stads- og næringsutvikling i lokalsamfunn

Stedsutvikling + næringsutvikling = attraktivitet

Målet med Gnist er å bidra til nye **arbeidsplasser** og lokal verdiskaping, samt mer attraktive lokalsamfunn for økt **bo- og besøkslyst** i hele landet.

Gnist-programmet skal komplettere, **forsterke og realisere** eksisterende initiativ og planer i kommunene, men også iverksette **nye, fremtidsrettede utviklingsprosjekter**.

Sogndal, Luster og Aurland leverte ein felles søknad til Gnist-programmet for bygdene Solvorn, Fjærland og Undredal, og er tekne opp.

Hovudmålet til prosjektet:
Bygdeturismen skal vere ei kjelde til berekraftig verdiskaping basert på natur- og kulturverdiar, og skape positive synergjar til lokal næring, innbyggjarar og stadens særeigne kvalitetar.

Fra utfordringer til muligheter

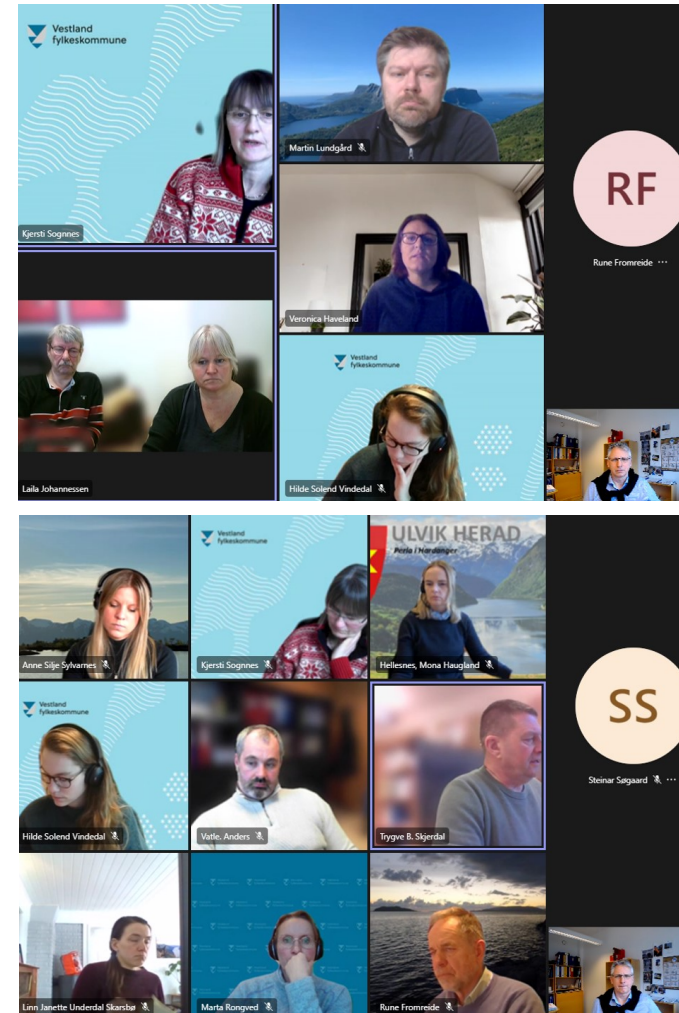
Gnist bidrar til en bedre forståelse for utfordringene deres, synliggjør innovasjonspotensial og ruster dere til å igangsette nyskapende prosjekter som fremmer steds- og næringsutvikling.

NORDIC
EDGE

Utviklings- og omstillingsinnsats i utvalde kommunar

- Fylkeskommunen søkte Kommunal- og moderniseringsdepartementet om midlar
  - Fekk 3 mill kr
  - Hovudutvalet har sett av 1 ½ mill kr i fylkeskommunale midlar
- Vi organiserer opp ein innsats saman med kommunane og Innovasjon Norge
  - Hyllestad
  - Aurland, Eidfjord og Ulvik

Tilskot frå nærings- og utviklingsfond for utsette område

Vestland fylkeskommune lyser ut midlar frå nærings- og utviklingsfond for utsette område. Ramma for denne utlysinga er på 4 millionar kroner.

Midlane frå fondet skal vere med på å legge til rette for omstilling og utvikling i kommunar og område med utfordringar som har, eller kan føre til langvarige konsekvensar for næringsliv, busetjing og sysselsetjing.

Regionråd, kommunar, verksemdar og andre kan søke om støtte frå fondet saman med andre i målgruppa, åleine eller i samarbeid med fylkeskommunen.

Næringssselskap som arbeider på oppdrag frå ein eller fleire kommunar kan søkje på vegne av aktørar i målgruppa.

Tiltaka det blir søkt om må støtte opp under intensjonen med ordninga som er å styrke næringsgrunnlaget. Midlar frå fondet skal bidra til å etablere nye arbeidsplassar i kommunar som opplever vesentleg reduksjon i sysselsetjinga.

Søk om tilskot frå nærings- og utviklingsfond for utsette kommunar

Ny søknadsfrist er 1. februar 2022. Merk at fristen er utsett. Hovudutval for næring tildeler midlar i møte 24. mars 2022.

Søk om tilskot

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Hovudutval for næring		24.03.2022

Nærings- og utviklingsfond for utsette område - vedtak om tildeling mars 2022

Forslag til vedtak:

1.Følgjande søkjarar får støtte frå nærings- og utviklingsfondet:

<u>Sitep</u>	kr 500 000
Lutelandet utvikling	kr 470 000
Hyllestad kommune	kr 861 000
Høyanger næringsutvikling	kr 465 000

2. Det vert sett av kr 800 000 til Røldal Reiselivslag. Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere endeleg tildeling på grunnlag av justert prosjektplan.

3. Det vert sett av kr 900 000 til Solund kommune. Fylkesdirektøren får fullmakt til å gjere endeleg tildeling på grunnlag av justert prosjektplan.

4. Fylkesdirektøren får fullmakt til å setje utfyllande vilkår for tildelingane i eigne tilskotsbrev.

5. Desse søkarane får avslag: Tangerås verksted & Støperi AS, Stryn kommune, Utne Hotell drift AS, Bømlo næringsråd, Samnanger friskliv- og frivilligsentral, Hansagarden, Bømlo næringsråd, Rysjedals serviceutleige AS, Stiftelsen nasjonalt villakssenter, AlgaVida AS u.e. Drivhuset Etne AS, Klar bedrift AS og Sogn Kompetanse AS.

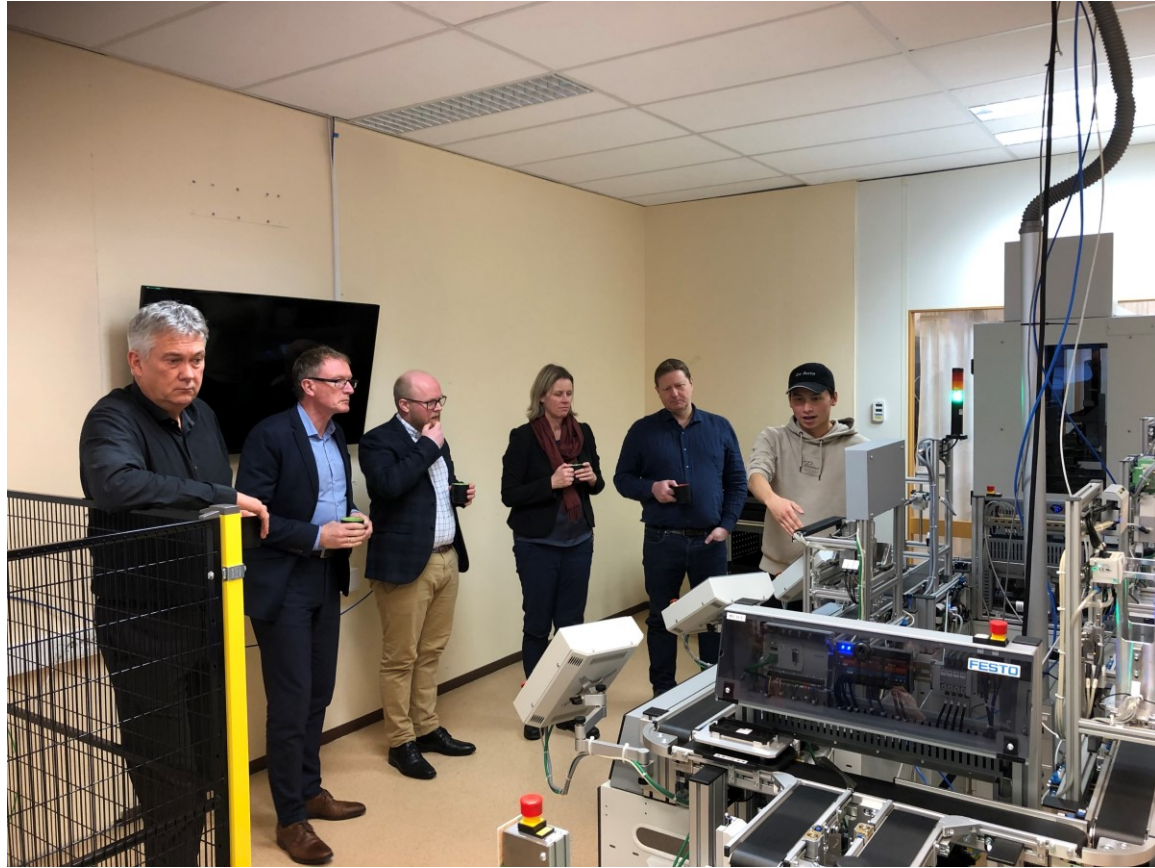
Nettverk for industrikommunar med sams utfordringsbilde

- Vi har saman med Innovasjon Norge samla 7 industri-kommunar som har sams utfordringsbilde
  - Ein god del spennande på gang i kommuane
  - Men har sams utfordringar innan m.a. attraktivitet og kompetanseutvikling
- Ser på utviklingstrekk og drøftar felles innsats
  - Bremanger, Høyanger, Årdal, Vaksdal, Kvam, Ullensvang og Kvinnherad

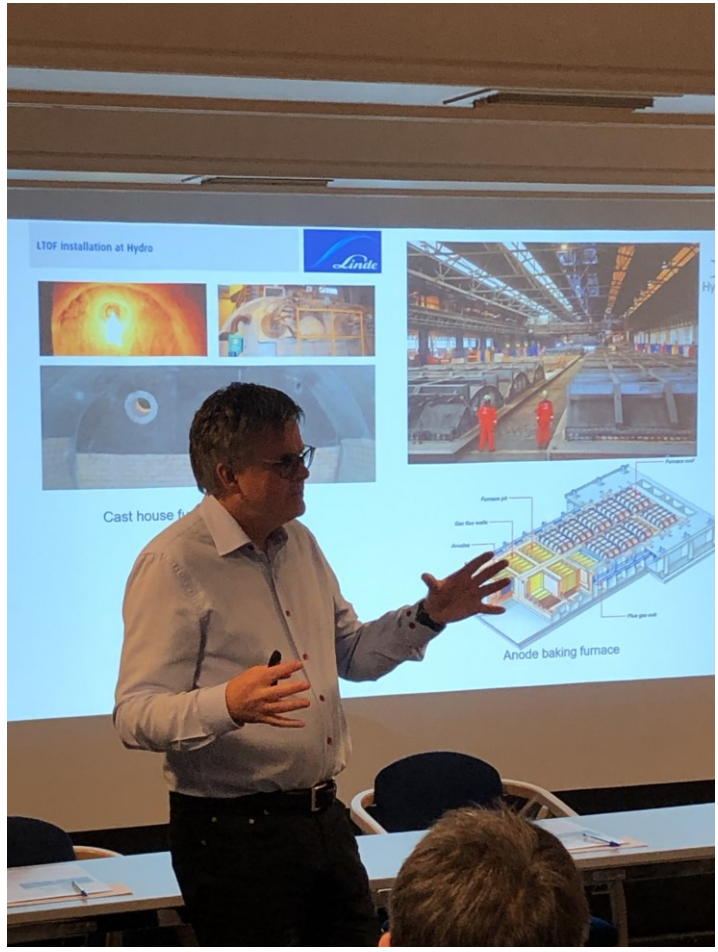

- Gjennomført
  - Skjerm-samling i juni
  - Lunsj-til-lunsj samling i Årdal i november 2021
  - To skjerm-samlingar med næringsansvarlege i kommunane
- Vidare
  - Lunsj-til-lunsj-samling i Ullensvang 4. og 5.mai
    - Der ordførarane også er med – til liks med samlinga i Årdal

Vestland fylkeskommune

Tjosås, Jan

Ingeborg Sofie Sætrevik

Tommy Ølmheim

Vidar Skeie

Stein Erik Stinessen

Kathrin Jakobsen

Bård Sandal

Terje Laberg

Roald Aga Haug (Guest) (gjest)

AM Ann Irene EL...

KB Kristian Bon...

GS Grete Solhe...

Tor Ivar Sag...

BT Bjørnar Tjof...

Trine Gjøstte...

KT Kristine Kop...

Sølve Dag Sond...

Samling i Ullensvang

ONSDAG 4. – TORSDAG 5 MAI
Scandic city, Bergen

4. mai

Kl. 11.00 Oppmøte på Boliden, Odda
- Lunsj
- Bekledning (får utdelt hjem, sko, jakke)

Kl. 11:45 - 13.30 Omvisning Boliden

13.30 Avreise til Tyssedal

14.00 - 14.30 -Besøk i den freda Tyssedal kraftstasjon - Kraftmuseet

14.30 - 15.00 - Keyning til Hotel Ullensvang

15.15-16.30 Industrifagleg program

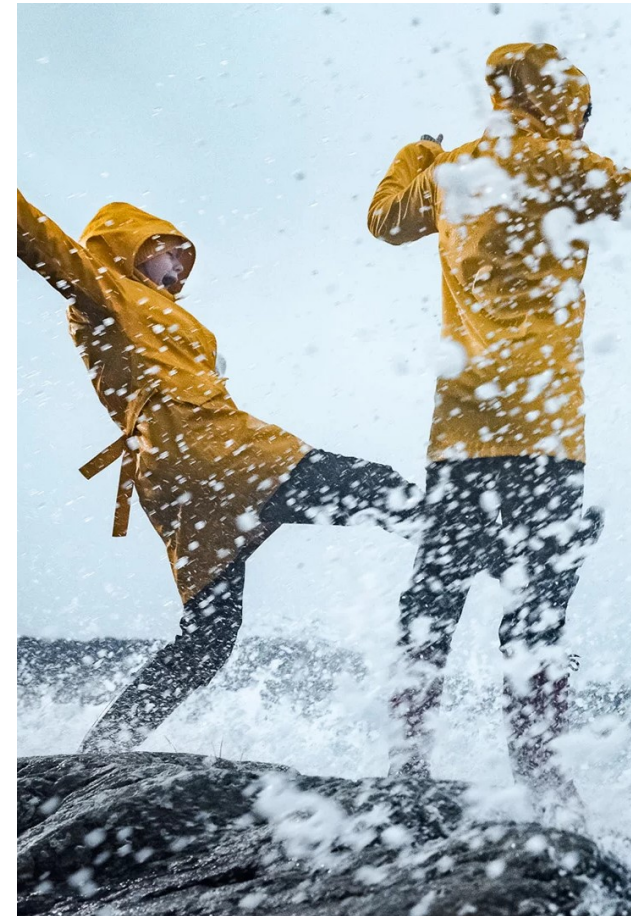
Fagleg program innspelt:
- Hardanger Hydrogen Hub Pilotprosjekt hydrogenproduksjon og undervannslagring (Odda Technology, Statkraft, Technip FMC, Tizir)
- Hardanger Industri
- Tizir Grønn omstilling

5. mai

Kl. 09.00 – 12.00

Vi gjer vårt for ei hardt prøvd reiseliv

- Våren 2020 iverksette vi ein tiltakspakke I på nærmare 10 mill kr
- Iverksette i vår ein tiltakspakke II til reiseliv på 8,3 mill kr
  - Skal sikre at destinasjonsselskapa kan bistå reiselivsbedriftene i ei pressa tid
  - Skal sikre at vi er «frampå» i kampen om kundane
  - Bedriftsintern opplæring, FoU og besøksforvaltning
- Har vridt innsatsen inn mot reiseliv på fleire av våre støtteordningar
  - Støtte til ulike prosjekt
- Har iverksett tiltakspakke III på 8 mill kr
  - Gjeld midlar for 2022

Bilde er henta frå Fjordkysten

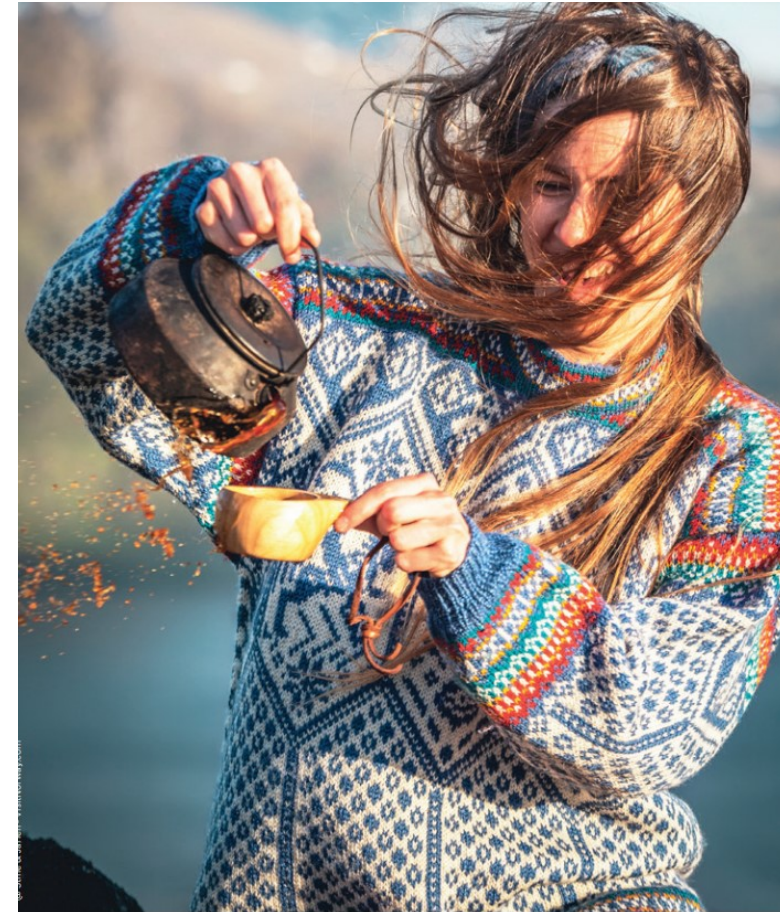
Vi strekkjer oss no mot attraktivitet gjennom berekraft

- Kundar som har god betalingsevne og vert her lenger
  - Og fleire skal velje oss heile året
  - Og vi hentar fleire gjester frå nærmarknadane
  - Samtidig som vi pleier fjernmarknadane
    - M.a. for å ha god nok inntening i dei stillare tidene
- Opplevingar og eit godt tilbod som er tilpassa desse kundegruppene
  - Også med tanke på formidling av kultur, historie og matopplevingar

Vi intensiverer arbeidet med besøksforvaltning – saman med kommunane

- Korleis vi tek imot gjester og skaper verdiar på å gje dei ei god oppleving
- Samstundes som vi ivaretek omsyn til klima, miljø og ikkje minst lokalsamfunna våre
- Sikre ei berekraftig utvikling av reiselivsnæringa
  - Slik at reiselivssatsing = god lokalsamfunnsutvikling
- Ikkje minst kommunane er sentrale i dette arbeidet

Bilde frå reiselivsstrategi 2030

Besøksforvaltning = samfunnsutvikling

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS

Ein god stad å bu
er ein god stad å
besøke – og
omvendt

Kan vi arbeide smartare med oppgåvene våre?

- Det handlar om oppåver som vi i stor grad allereie har
  - Kan vi jobbe smartare med dei?
- Det handlar ikkje kun om reiseliv
  - Det handlar om at vi tel med alle som brukar områda våre
    - Og dimensjonerer etter behovet

Vi samler landbrukspartnerskapen til felles innsats

- Handlingsplanar – samordning av innsatsen
- Innspel til jordbruksoppgjeret
- Oppdrag for IBU-midlar
  - Investering og bedriftsutvikling
- Samrår oss om disponering av midlar til
  - Regionale tilretteleggingstiltak
  - Rekruttering og kompetanse
- Større prosjekt
  - M.a. innan matsatsing
- Kompetansenettverk for lokalmat
- Kystskogbruket
- Temaplan for landbruk – inkl jordvern

Landbruk og kontakt opp mot kommunane

- Fylkeskommunen, Innovasjon Norge og Statsforvaltaren samarbeider om innsats opp mot kommunane
  - Faglege samlingar
    - Webinar for landbruksmedarbeidarar i kommunane
    - Landbrukskonferanse der målgruppa er landbruksmedarbeidarar i kommunane med fleire
  - Digital møterunde med kvar kommune

Krevande tider

- For låg lønsemd innan deler av landbruksnæringa
- Aukande kostnader
- Står overfor store investeringar

**Finst det ei framtid for
Turid?**

Bilde og tittel er henta frå www.nrk.no

Noko av det som vi skal forhalde oss til framover

- Utfordrar oss med nye kundevanar
  - M.a. mindre kjøttforbruk på sikt
- Utfordrar oss til klimaklok produksjon
- Vi må forhalde oss til for lite nedbør og for mykje nedbør
  - plantesortar som toler nedbør og tørke
- Utvikling og bruk av ny teknologi

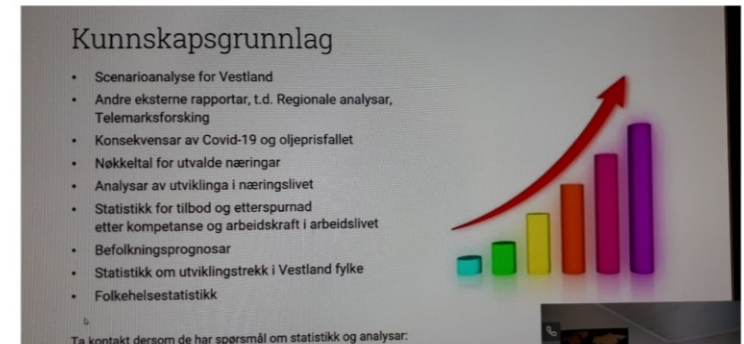
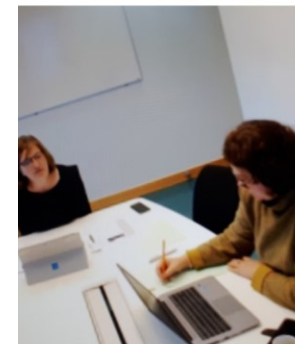
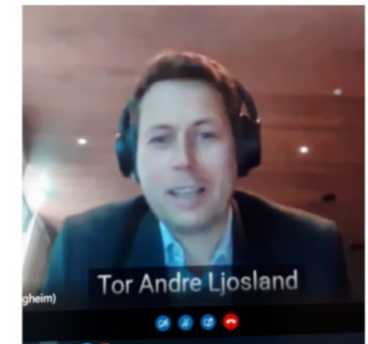
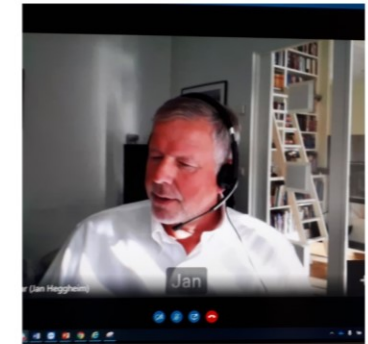
Vi har tru på utviklinga innan frukt, bær og grønt

- Og derfor har gått inn med 15 mill kr på nytt fellespakkeri for frukt og bær på Håbakken i Lærdal
- Og derfor har vi løyvd 6 mill kr til utvikling av Norsk frukt- og bærsenter på Njøs i Leikanger
  - Sortforedling innan frukt og bær
- Fellespakkeri for frukt og bær i Nordfjord – 3,5 mill kr
- Vestlands-prosjekt innan frukt og bær – 2,25 mill kr

Kommunesamlingane – saman om berekraftig verdiskaping i Vestland

- Kommunesamlingane – fylkeskommunen og kommunane i dialog
- Fagleg påfyll, erfaringsutveksling, nettverksbygging, aktuelt og nytt frå fylkeskommunen
- Forankre målsettingane og strategiane i regional plan for innovasjon og næringsutvikling med tilhøyrande handlingsprogram
- Planlegg no vår fjerde samling som Vestland fylkeskommune – 2.juni
- Referansepersonar frå kommunane deltek i utforminga av programma
- Døme på tema: Regional plan for innovasjon og næring, Grøn region Vestland, erfaringar og gode døme med bidrag frå kommunar

Innspel til kommunane sine planar

- Vi arbeider m.a. med
  - Innspel til kommunale planar
  - Samlast i Planforum
- Kvifor vi engasjerer oss med innspel til kommunale planar
  - Kommunane si samfunnsutviklarrolle er viktig for å fremje verdiskaping
  - Kommunane er planmynde og forvaltar av areal
  - Viktig å forankre dei regionale strategiane i kommunale planar
  - Kommuneplanane er førande for alt anna arbeid i kommunane

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033

“FORREGION kommunar”

- Behov for å auke forskingsinnsats som kan styrke innovasjonskraft for samfunns- og næringsutvikling og tenestetilbodet i kommunal sektor.
- Eit «FORREGION kommunar» vil mobilisere til meir forskingsbasert innovasjon i kommunal sektor – slik FORREGION Vestland gjer mot bedrifter
- «Kompetansemekling» viktigaste verktøy å få på plass:
  - open rådgiving for å avklare forskingsbehov knytt til konkrete problemstillingar.
  - når behov er identifisert, kan kompetansemeklar hjelpe med å finne riktig forskingspartner og moglege finansieringsordningar, regionalt, nasjonalt eller internasjonalt.

Innovative og inkluderande samfunn

Mål: Verdiskaping og nye grøne arbeidsplassar i heile fylket

Samarbeid med kommunane om digital infrastruktur

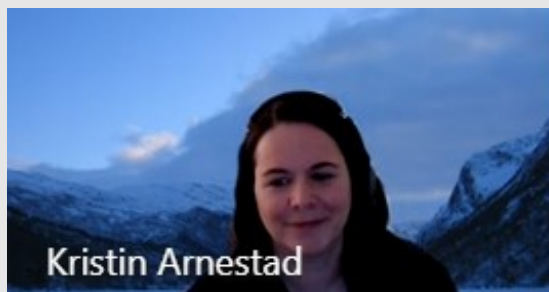
-Status i Vestland mars 2022

Vestland prioriterer personressursar og ekstra midlar til breiband.

Starta samarbeidet før fylkessamanslåinga.

Sidan 2019 har vi utbyggingsprosjekt i Alver, Askvoll, Aurland, Bjørnafjorden, Bremanger, Fjaler, Gulen, Hyllestad, Høyanger, Kinn, Luster, Masfjorden, Osterøy, Samnanger, Solund, Stad, Stord, Sunnfjord, Sveio, Ullensvang, Ulvik, Vaksdal, Voss, Øygarden og Årdal (25 av 43 kommunar).

- 43 små og store prosjekt med ferdigforhandla kontrakt – tilskot frå fylkeskommunen ca. 80 mill. kroner, ca. 45 mill. kroner frå kommunar og private (2019-2020)
- 36 små og store prosjekt ligg ute på Doffin – tilskot frå fylkeskommunen ca. 46 mill. kroner, ca. 20 mill. kroner frå kommunar og private
- Ny utlysing våren 2022 – tilskot frå fylkeskommunen ca. 33 mill. kroner

Nokre kommentarar

- Planar og innsats som fylkeskommunen og partnerskapen har utforma = fellesskapet sine planar
  - Regional plan for innovasjon og næringsutvikling med handlingsprogram og årsplan
  - Grøn region Vestland
  - Syner korleis vi saman skal arbeide for nærings- og samfunnsutvikling i Vestland
    - Involverer i høgste grad kommunane

Berekraftig verdiskaping

Regional plan for innovasjon og næringsutvikling 2021-2033

Vestland
fylkeskommune

Verdt å tenke på

- Gjer bruk av det omfemnane materialet som fylkeskommunen og partnerskapen har utarbeidd
  - Analyser og kunnskapsgrunnlag
  - Planar
- Eit høve til å engasjere seg godt i gjennomføring av planar og tiltak
  - Regional plan for innovasjon om næringsutvikling
  - Grøn region Vestland
  - Innsatsområde som er iverksette for å støtte kommunane
    - Jf døme tidlegare i presentasjonen

Avslutningsvis

- Legge til rette for gode møteplassar og partnerskap
- Gode og oppdaterte planar er eit godt grunnlag for samarbeid
  - Sikre eit «fellesløft»
- Nærings- og samfunnsutvikling er to sider av same sak
  - Det handlar om å om å forme dei samfunna der folk vil satse framtida si
- Sikre samarbeid på tvers av fagområde
  - Og på tvers av det som vi i dag kjenner om næringar og verdiskjeder
- Nærings- og samfunnsutvikling fordrar
  - Samarbeid
  - Ei toppleiiing som er tett på
  - Ressursar og kompetanse
    - Både folk og midlar

Skal vi lykkast må vi samarbeide!

Samarbeid og partnerskap med kommunane er sentralt for Vestland fylkeskommune

Vestland fylke

Nyskapande
og berekraftig!

ETTERLENGTA TUNNEL: Fylkesordfører Jon Askeland opna det etterlengta skredsikringsprosjektet med ein 1100 meter lang tunnel i Ljoteli i Årdal kommune, flankert av ein glad ordfører i Årdal, Hilmar Høl. Foto: Ingvild Ramstad/Vestland fylkeskommune